

Soạn bài Viết đoạn văn trong văn bản thuyết minh - Ngữ văn lớp 8

Gợi ý trả lời câu hỏi soạn bài trang 13 SGK.

I. Đoạn văn trong văn bản thuyết minh

1. Nhận dạng các đoạn văn thuyết minh

Đọc các đoạn văn thuyết minh sau. Nêu cách sắp xếp các câu trong đoạn.

a) *Thế giới đang đứng trước nguy cơ thiếu nước sạch nghiêm trọng. Nước ngọt chỉ chiếm 3% tổng lượng nước trên trái đất. Lượng nước ít ỏi ấy đang ngày càng bị ô nhiễm bởi các chất thải công nghiệp. Ở các nước thứ ba, hơn một tỉ người phải uống nước bị ô nhiễm. Đến năm 2025, 2/3 dân số thế giới sẽ thiếu nước.*

(Theo Hoa học trò)

b) *Phạm Văn Đồng (1906 – 2000): Nhà cách mạng nổi tiếng và nhà văn hoá lớn, quê ở xã Đức Tân, huyện Mộ Đức, tỉnh Quảng Ngãi. Ông tham gia cách mạng từ năm 1925, đã giữ nhiều cương vị quan trọng trong bộ máy lãnh đạo của Đảng và Nhà nước Việt Nam, từng là Thủ tướng Chính phủ trên ba mươi năm. Ông là học trò và là người cộng sự gần gũi của Chủ tịch Hồ Chí Minh.*

(Ngữ văn 7, tập hai)

Trả lời:

- Trong đoạn văn a), câu chủ đề là câu thứ nhất "*Thế giới đang đứng trước nguy cơ thiếu nước sạch nghiêm trọng*". Các câu sau triển khai làm rõ nội dung của câu chủ đề.

- Trong đoạn văn b), từ Phạm Văn Đồng đóng vai trò là từ ngữ chủ đề. Các câu sau dấu hai chấm tiếp tục cung cấp những thông tin về Phạm Văn Đồng theo kiểu liệt kê.

2. Sửa các đoạn văn thuyết minh chưa chuẩn

Đọc các đoạn văn trong SGK tr. 14, nêu nhược điểm của mỗi đoạn và sửa lại cho phù hợp.

Trả lời:

Phần thuyết minh của cả hai đoạn văn a) và b) đều khá lộn xộn, chưa có được bố cục rõ ràng. Để thuyết minh về cây bút bi và chiếc đèn bàn thì có thể triển khai thành hai đoạn: một đoạn thuyết minh về đặc điểm (của từng bộ phận), đoạn kia nên thuyết minh về công dụng và cách sử dụng các phương tiện ấy.

Có thể sửa chữa lại các đoạn văn như sau:

Soạn bài Viết đoạn văn trong văn bản thuyết minh - Ngữ văn lớp 8

a) Cấu tạo một chiếc bút bi gồm hai phần, trước hết là ruột bút bi. Đó là một ống nhựa dài, trong đó chứa mực có thể là màu xanh hay đen hoặc đỏ - những màu thường gặp ở bút bi. Phía dưới ống mực đó là đầu bút bi. Có một hòn bi trắng nhỏ ở đầu ngòi bút khi viết hòn bi lăn làm mực trong ống nhựa chảy ra, ghi thành chữ.

Ngoài ruột bút bi, chiếc bút bi còn có vỏ bên ngoài. Phần vỏ là một ống nhựa hoặc sắt để bọc ruột bút bi và làm cán bút viết. Nó gồm ống và nắp bút hoặc có lò xo (bút bi bấm) hoặc không có (bút bi có nắp đậy).

b) Nhà em có một chiếc đèn bàn. Đế đèn được làm bằng một khối thủy tinh hình tròn, trông rất vững chãi, trên đế đèn có công tắc để bật hoặc tắt đèn rất tiện lợi.

Từ đế đèn có một ống thép không gỉ thẳng đứng gắn một cái đuôi đèn, trên đó lắp một bóng đèn 25 oát. Ống thép này rỗng nên dây điện đi từ công tắc đến bóng đèn được luôn trong đó.

Ở trên bóng đèn có chao đèn làm bằng vải lụa, có khung sắt ở trong và có vòng thép gắn vào bóng đèn. Nhờ có chiếc chao đèn mà ánh sáng trở nên tập trung và dịu hơn.

II. Luyện tập

Câu 1. Viết đoạn văn mở bài và kết bài cho đề văn "Giới thiệu về trường em".

Trả lời:

Với đề bài này, ta có thể triển khai phần mở bài và kết bài như sau:

* **Mở bài:** “Trường trung học cơ sở nơi em học là một ngôi trường lớn nhất trong vùng. Em rất vui vì được học ở ngôi trường mà trước đây anh chị em đã từng học”.

* **Kết bài:** “Ngôi trường em học là một ngôi trường đẹp. Biết bao kỉ niệm buồn vui của em đã diễn ra ở đây. Chỉ còn hai năm nữa là em sẽ thi tốt nghiệp, sẽ chuyển đến một ngôi trường Trung học phổ thông. Em nghĩ phải làm thế nào để khi rời trường, khi em đã trưởng thành, ấn tượng tốt đẹp của nó vẫn còn mãi mãi”.

Câu 2. Cho chủ đề: "Hồ Chí Minh, lãnh tụ vĩ đại của nhân dân Việt Nam". Hãy viết thành đoạn văn thuyết minh.

Trả lời:

Hồ Chí Minh, lãnh tụ vĩ đại của nhân dân Việt Nam. Vốn mang trong mình nỗi đau mất nước, người thanh niên Nguyễn Tất Thành đã quyết tâm đi tìm đường giải phóng dân tộc. Sau khi trở về nước, Người đã dành toàn bộ cuộc đời mình cống hiến cho sự nghiệp cách

Soạn bài Viết đoạn văn trong văn bản thuyết minh - Ngữ văn lớp 8

mạng của nước nhà. Chúng ta hôm nay sống trong không khí hạnh phúc, hòa bình một phần lớn phải kể đến công lao và sự lãnh đạo tài tình, sáng suốt của Người.

Câu 3. Viết đoạn văn giới thiệu bố cục sách Ngữ văn 8, tập một.

Trả lời:

Sách Ngữ văn 8, tập một gồm có 17 bài học. Mỗi bài học thường gồm 3 phân môn: Văn, Tiếng Việt, Tập làm văn. Tuy nhiên, không phải bài nào cũng giống hệt nhau, có bài chỉ có 2 phân môn, có bài lại thêm cả phần ôn tập, kiểm tra. Với mỗi phân môn lại có một cách trình bày phù hợp với đặc điểm riêng. Ví dụ, phân môn Văn thường có các mục: văn bản, chú thích, đọc hiểu văn bản, ghi nhớ, luyện tập; phân môn Tập làm văn thường có các mục: nội dung (theo từng bài) và luyện tập.